

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu: **Geografie cestovního ruchu**

Vyučující:
Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Regionalizace cestovního ruchu

Afrika

Tato přednáška byla vytvořena pro projekt „Rozvoj
vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě“

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

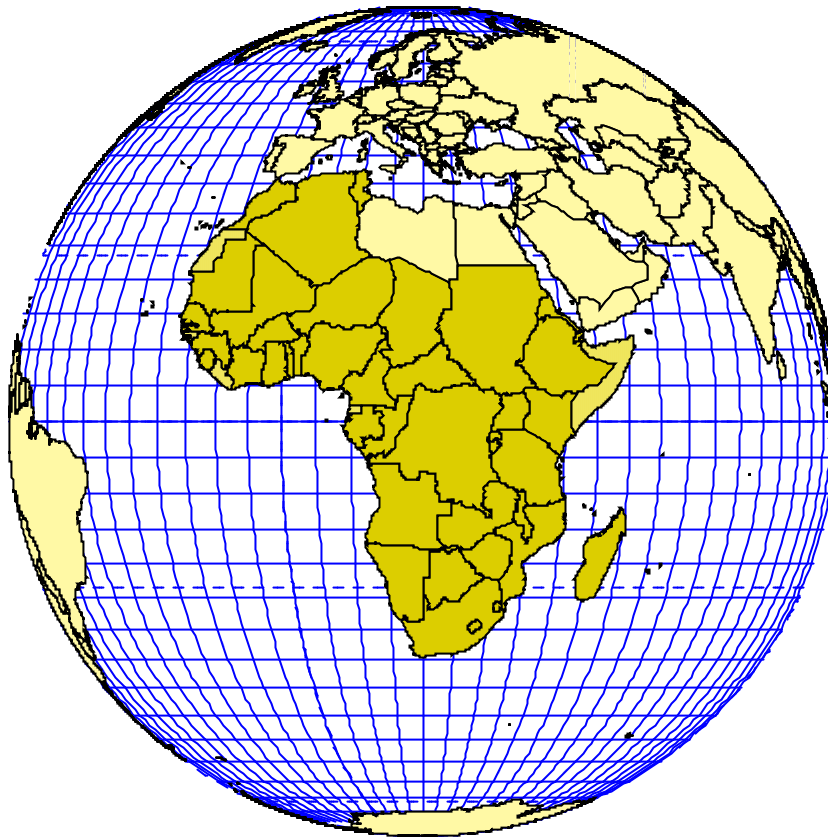
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

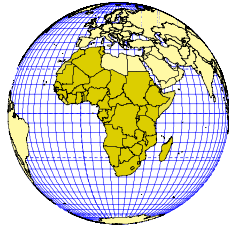
Předmět:

Geografie cestovního ruchu

Afrika

- 36,8 mil př.
– 4,5 %
- 21,3 mld USD
– 3,1 %
(rok 2005)

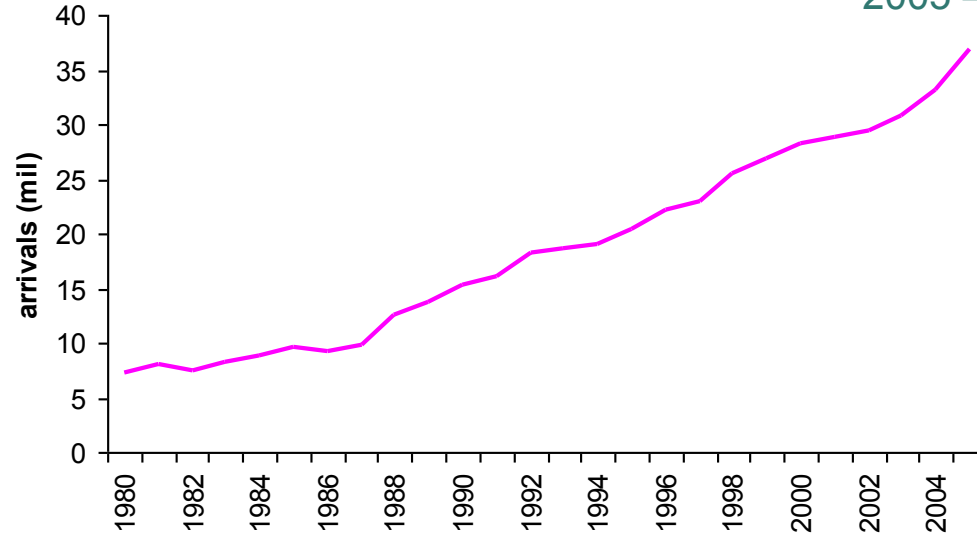
Afrika

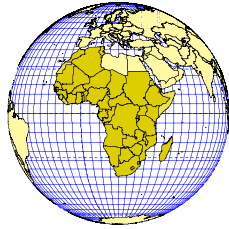

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Vývoj příjezdů

1980 – 7,3 mil
1990 – 15,2 mil
2000 – 28,2 mil
2005 – 36,8 mil

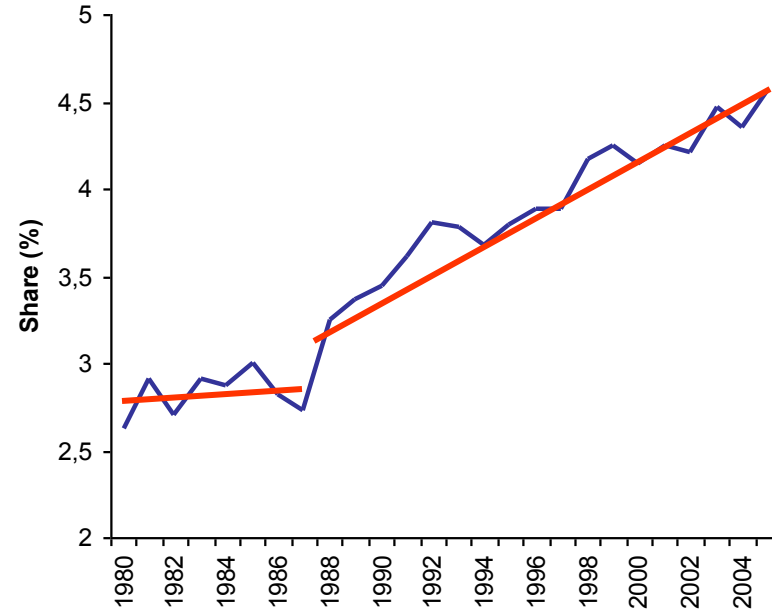

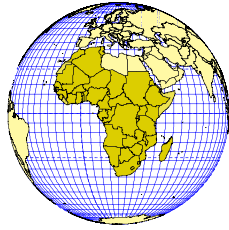

Afrika

- Vývoj podílu
na světových
příjezdech

1950: 2,0 %
1960: 1,1 %
1970: 1,4 %
1980: 2,6%
1990: 3,4%
2000: 4,1 %
2005: 4,6%

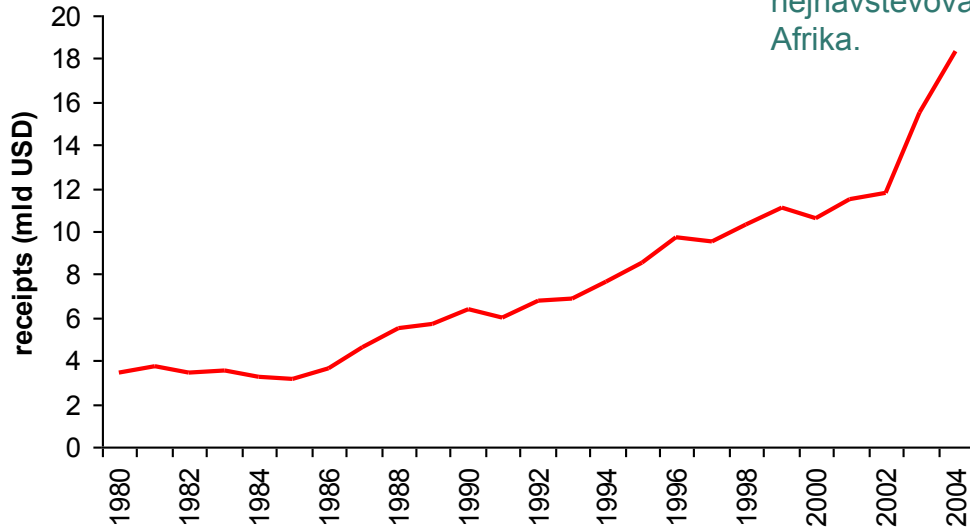

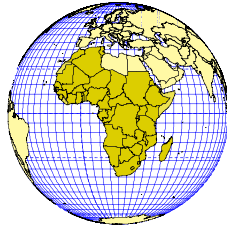

Afrika

- Vývoj příjmů

Růst Afriky od roku 2003 je dán především velkými nárůsty příjezdů do zemí Severní Afriky, především Maroka, které v roce 2003 otevřelo letiště nízkonákladovým letům (růst o 16 %) a Tuniska, které díky silnému Euru zdatně konkuruje Evropským středomořským státům (nárůst o 17 %) s tím, že oba tyto státy patří společně s JAR k suverénně nejnavštěvovanějším zemím turistického regionu Afrika.

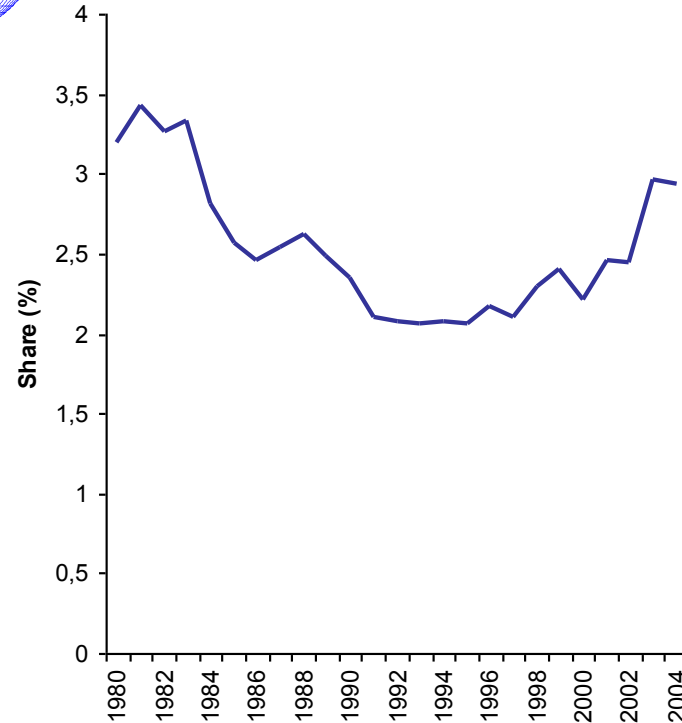

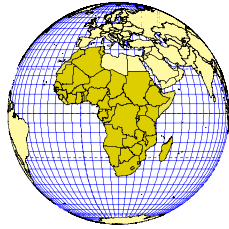
Afrika

- Vývoj podílu
na světových
příjmech

1950: 4,8 %
1960: 2,9 %
1970: 2,8 %
1980: 3,1 %
1990: 2,5 %
2000: 2,2 %
2004: 2,9%

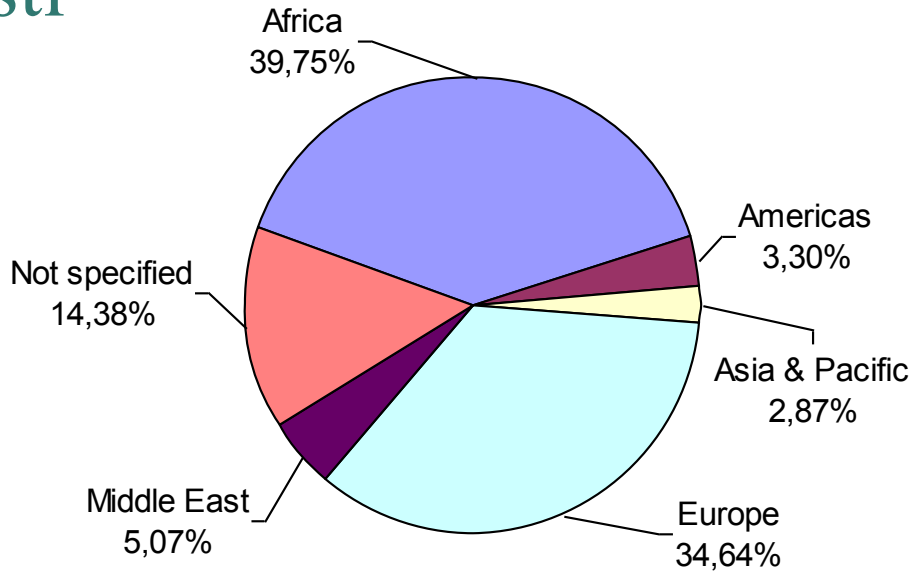

Rozdíl mezi rokem 1950 a léty údaji k období následujícím, kteréžto jsme již zaznamenali už i u příjezdů může být způsoben rozdílností dat, které v 50. letech za Afriku vstupovaly do databáze nebo to může být obraz reálného stavu před propuknutím dekolonizačního hnutí.

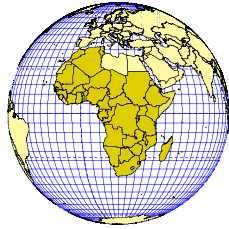

Afrika

- Zdrojové oblasti
– 2004

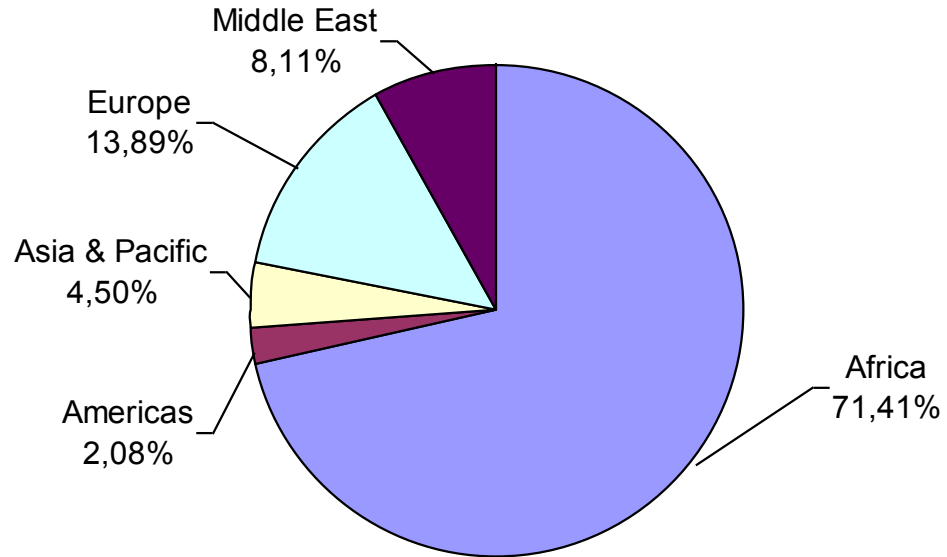

Afrika

- Cílové oblasti
– 2004

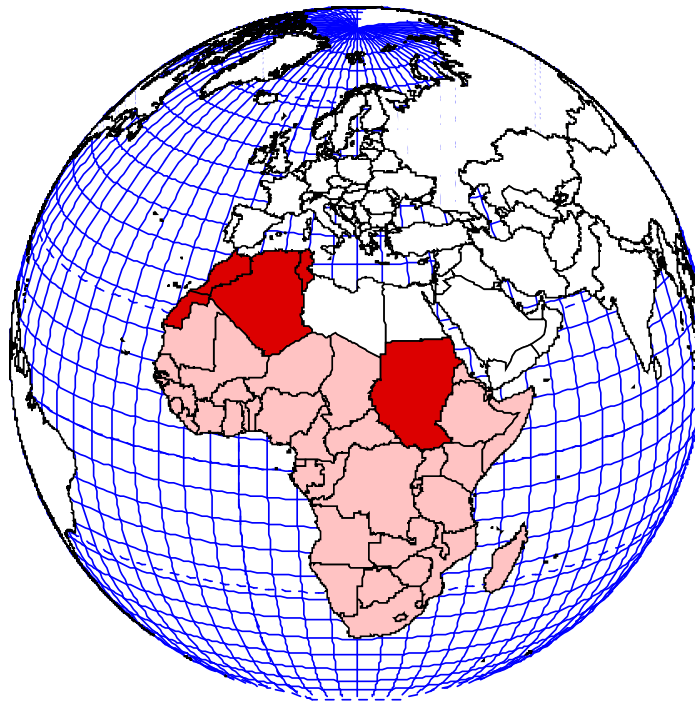

Severní Afrika

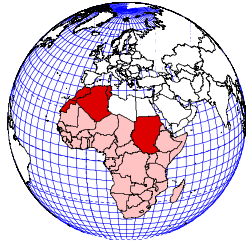

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Alžírsko
- Maroko
- Sudán
- Tunisko

- 14,3 mil př. (2005)
  - 1,8 % světa
  - 38,9 % Afriky

Zařazení Západní Sahary je problematické – v UNWTO není a přírodními podmínkami se blíží spíše regionu Západní Afrika, anektována je však Marokem (Západní Sahara je nesmírně bohatá na fosfáty).

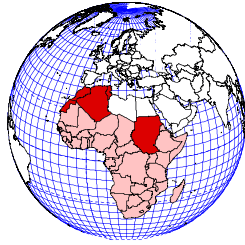
Severní Afrika

- Vývoj podílu 1990–2005

	1990	1995	2000	2002	2003	2004	2005
% of the World	1,90	1,35	1,50	1,51	1,61	1,67	1,77
% of Africa	55,25	35,64	36,31	35,79	36,02	38,46	38,86

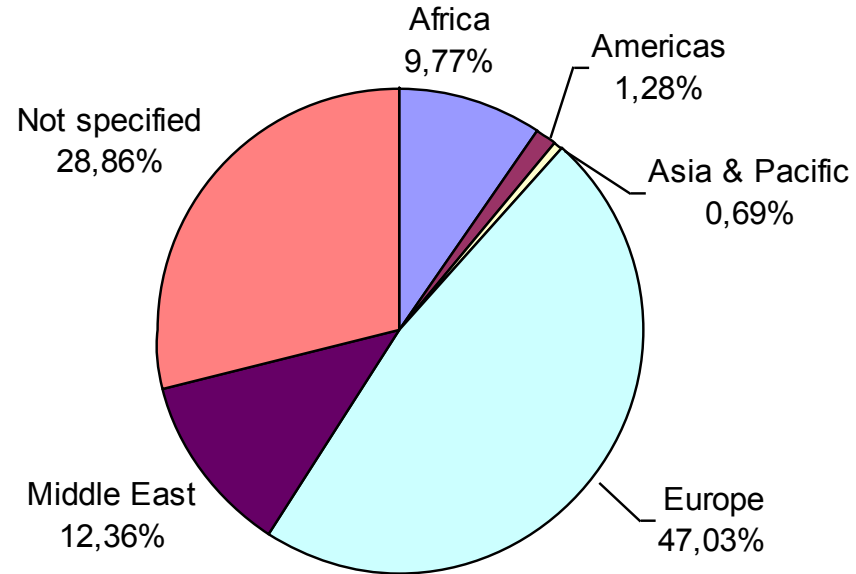

V roce 1990 extrémně nízká návštěvnost JAR.

Severní Afrika

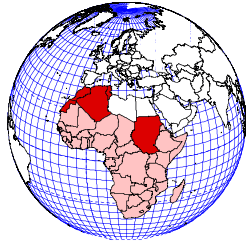
- Zdrojové oblasti
– 2004

Zdroj: Tourism Market Trends, 2005 Edition

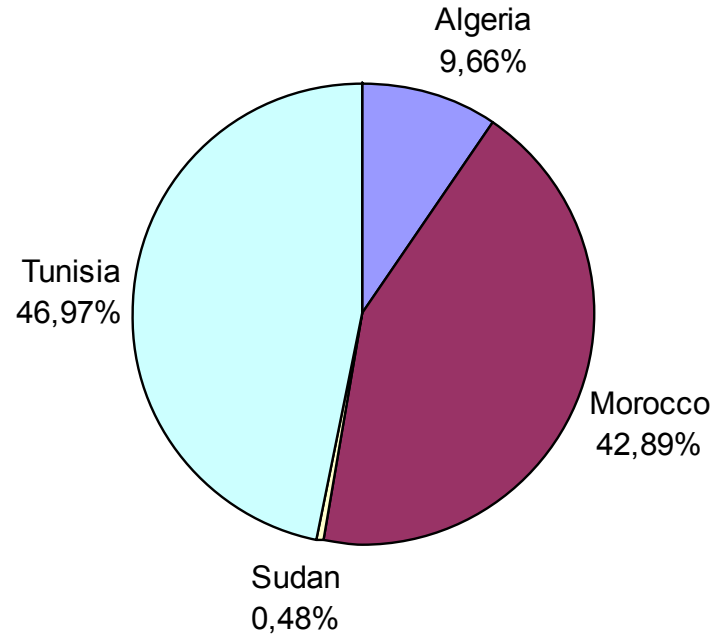
Dominantní postavení Evropy v příjezdech, vzhledem k podílu subregionu na příjezdech v rámci Afriky se podílí na celkovém významu Evropy pro příjezdy Afriky.

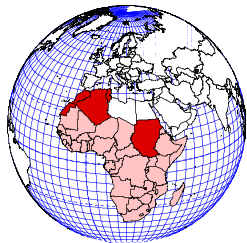
Všimněte se vyššího významu regionu Middle East než zbytku Afriky.

Severní Afrika

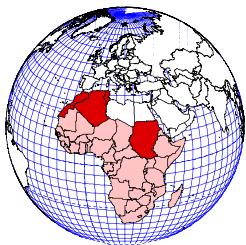
- Podíly na příjezdech
– 2004

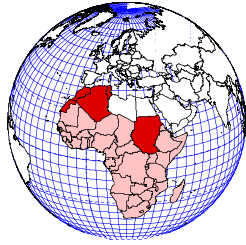
Severní Afrika– typologie CR

- pobytová rekreace při pobřezích v subtropickém (suchém tropickém) klimatu
  - Tunisko (Středozevní moře – Djerba)
  - Maroko (Atlantský oceán)
- přírodně poznávací
  - severní okrajové pouště Sahary (pouště – rozsáhlé písečné přesypy na dosah hlavních pobytových center, ve větších vzdálenostech solné pánve a oázy)
  - Atlas (včetně VHT a horských středisek)

Severní Afrika— typologie CR

- kulturně poznávací
  - historické památky
    - starověk (egypt'ané a núbijci, helénský věk)
    - antické stavby (kartáginci, římané)
    - islámský středověk a současnost
  - kultura domorodců
    - převážně islamizovaní a arabizovaní Berbeři

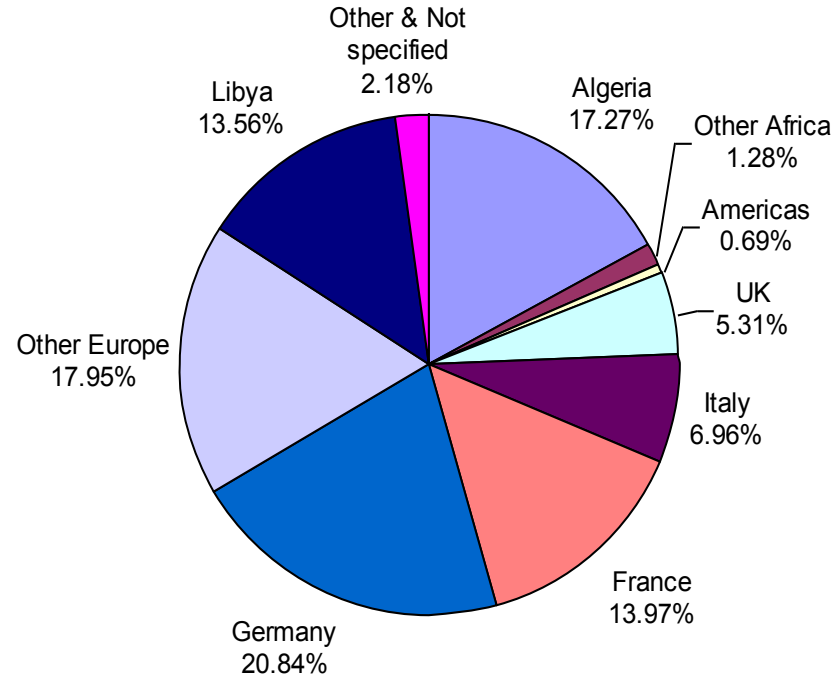

Severní Afrika

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Struktura příjezdů**
– Tunisia (1996)

Západní Afrika

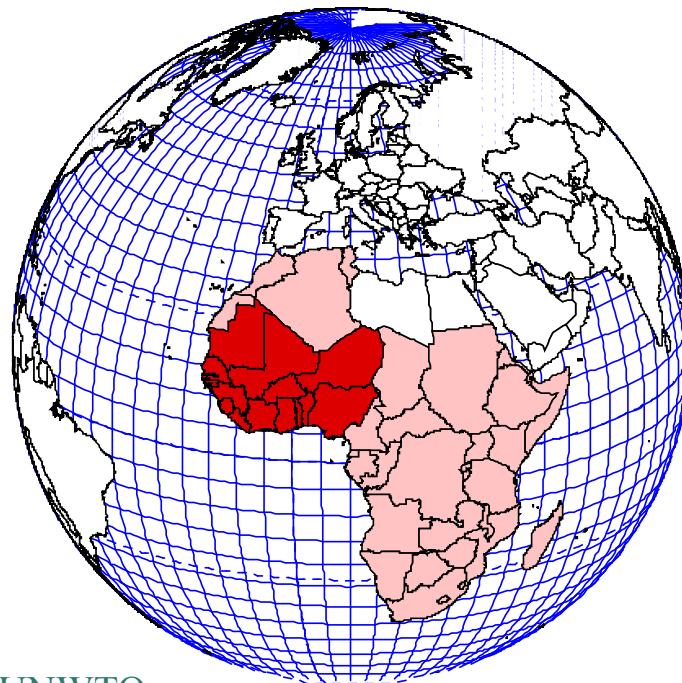

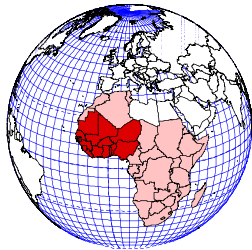
SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- 3,1 mil př. (2004)
  - 0,4 % světa
  - 9,4 % Afriky

- tradiční vymezení

- Libérie a Guinea-Bissau nebyly 2005 členy UNWTO.

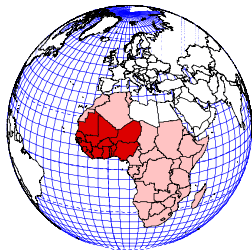
Západní Afrika

- Vývoj podílu 1990–2004

	1990	1995	2000	2002	2003	2004
% of the World	0,31	0,36	0,36	0,39	0,42	0,41
% of Africa	8,89	9,38	8,67	9,22	9,43	9,46

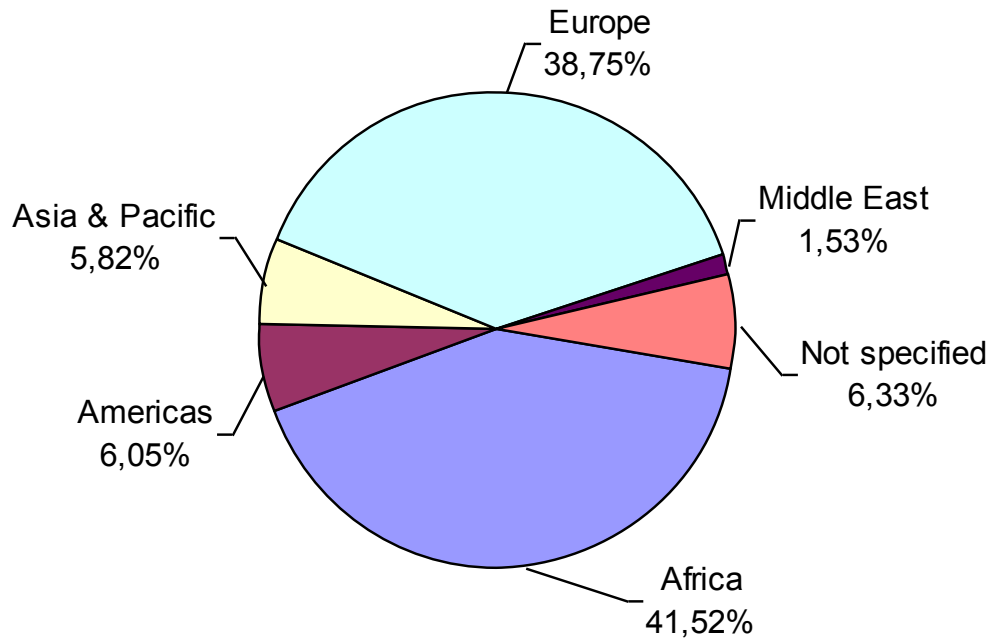
Zdroj: Tourism Highlights, 2005 Edition

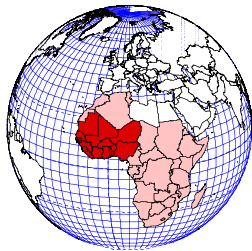
Podíl na příjezdech světa je zanedbatelný, stejně tak není příliš významný v rámci Afriky.

Západní Afrika

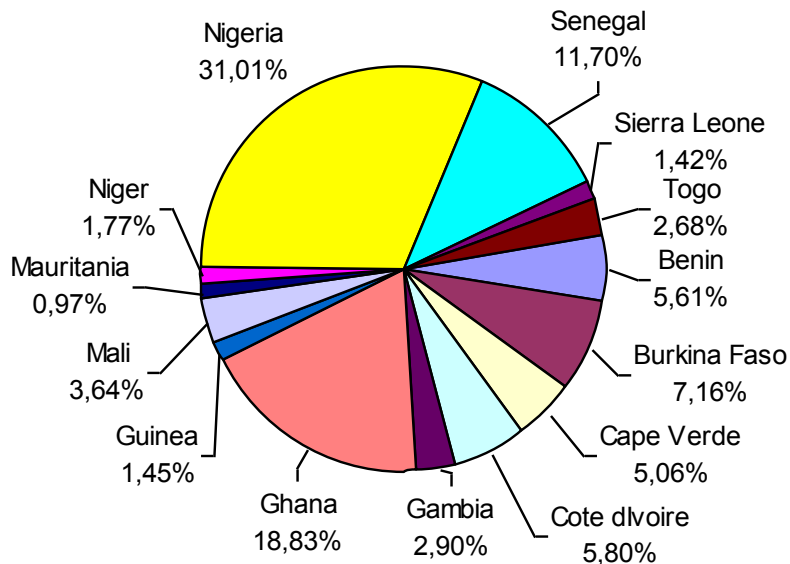
- Zdrojové oblasti
– 2004

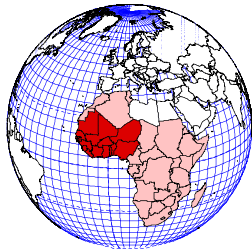

Západní Afrika

- Podíly na příjezdech
– 2004

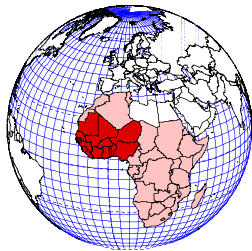

Západní Afrika— typologie CR

- kulturně poznávací (dobrodružná)
  - památky zaniklých civilizací staré Ghany a na ně navazujících království např. Songhajů a Ašantů
  - život domorodého obyvatelstva, zejména v pouštích – Tuarégové
  - památky koncentrovány především do povodí středního toku Nigeru
- přírodně poznávací (dobrodružná)
  - zbytky galeriových lesů
  - oblast přiléhajících savan

Využití minimální z důvodů neexistující infrastruktury, všeobecné katastrofální chudoby a nízkých záruk zdravotní i osobní bezpečnosti.

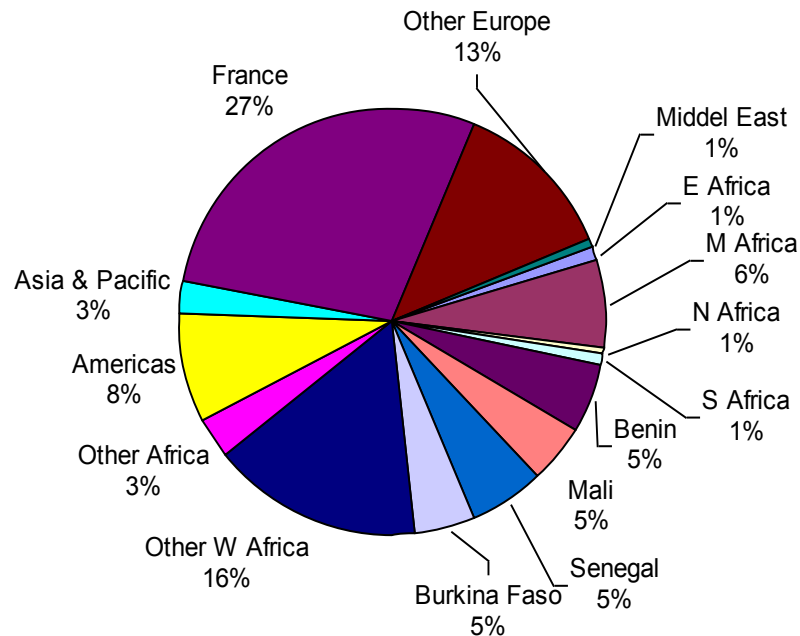

Západní Afrika

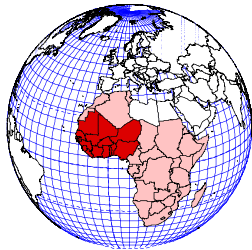

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Struktura příjezdů
  - Côte d'Ivoire (1996)

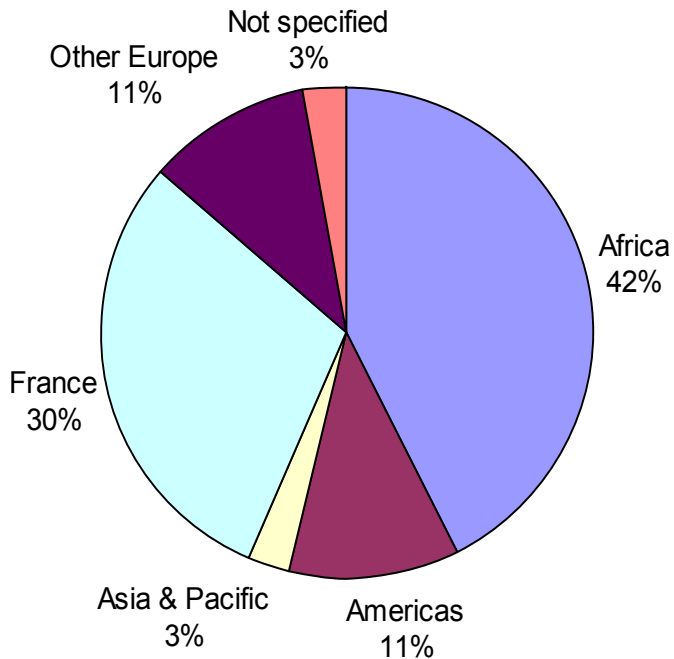

Zdroj: Yearbook of tourism statistics, 1998 Edition

Západní Afrika

- Struktura příjezdů
– Niger (1996)

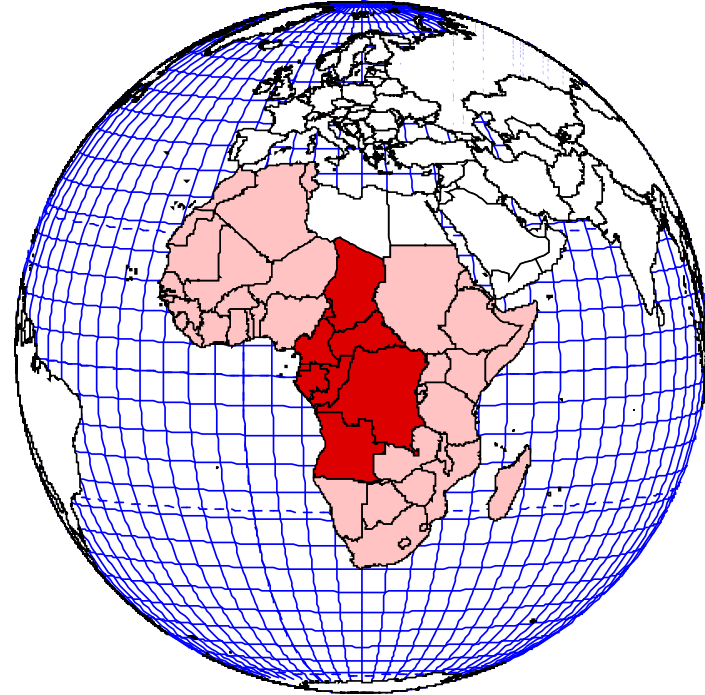
Centrální Afrika

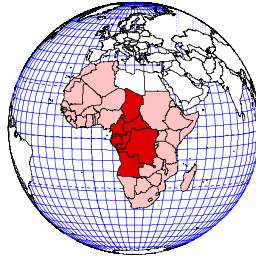
SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- 729 tis př. (2004)
  - 0,1 % světa
  - 1,3 % Afriky

v širším tradičním vymezení

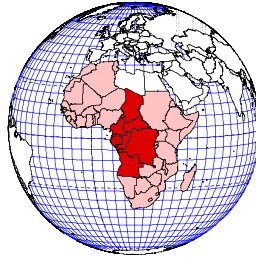
Centrální Afrika

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

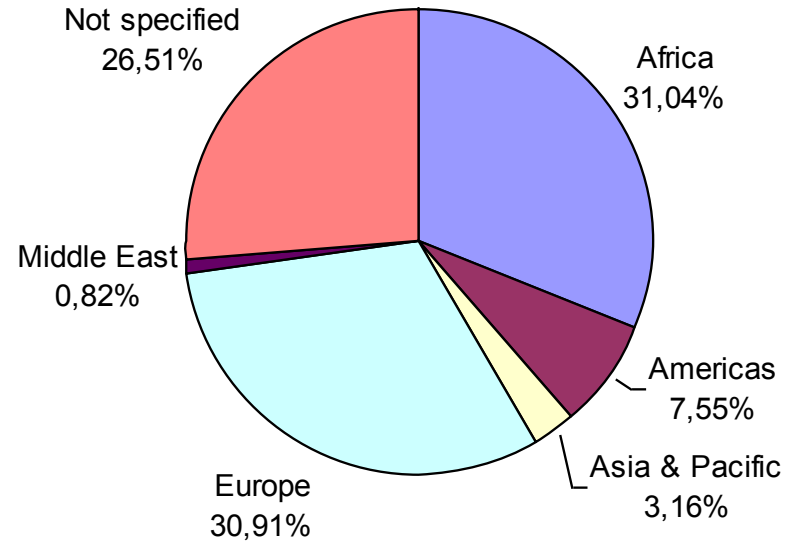
- Vývoj podílu 1990–2004

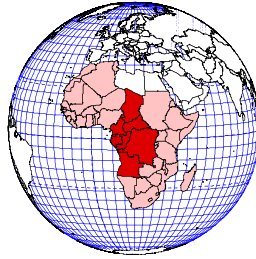
	1990	1995	2000	2002	2003	2004
% of the World	0,08	0,07	0,10	0,09	0,10	0,10
% of Africa	2,40	1,75	2,36	2,10	2,19	2,20

Centrální Afrika

- Zdrojové oblasti
– 2004

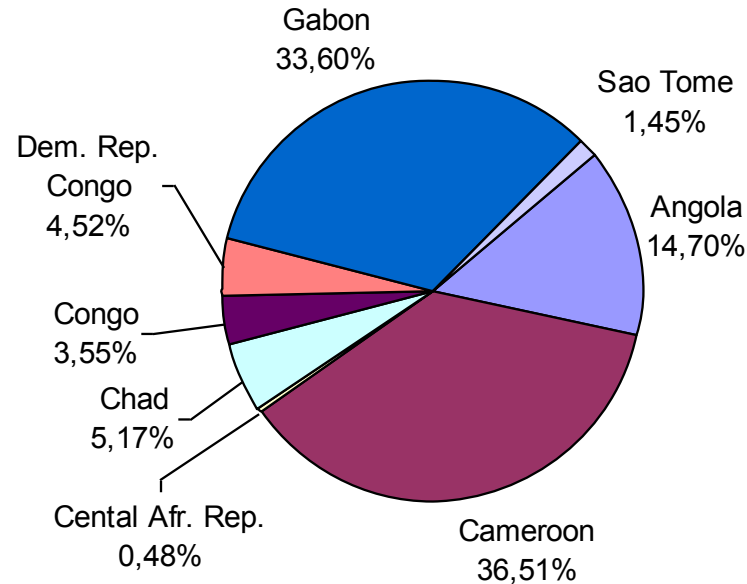

Centrální Afrika

- Podíly na příjezdech
– 2002

Příjezdům dominuje v posledních letech na africké poměry politicky poměrně stálý Kamerun a v regionu nejsilnější ekonomika, kterou je Gabon.

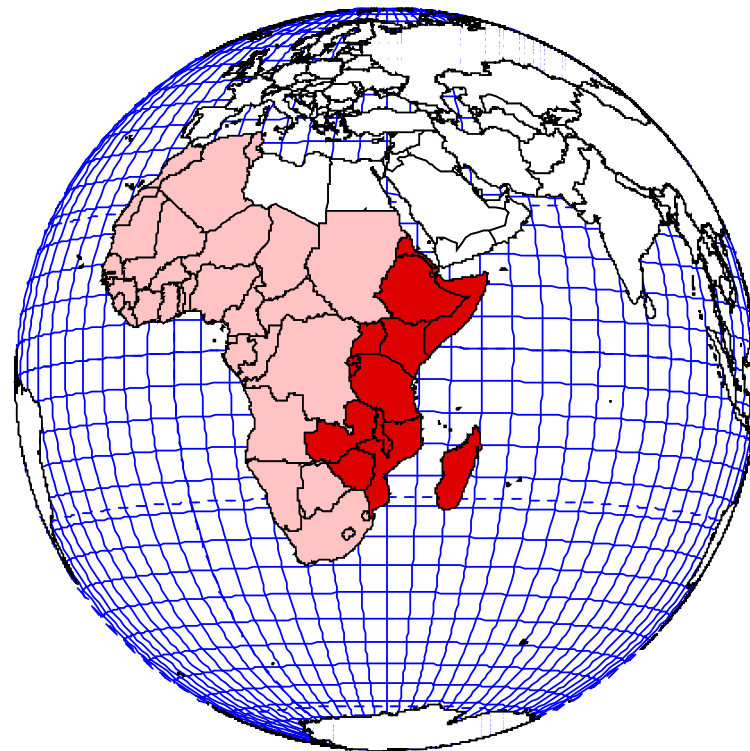
- Co se týče typologie, platí to samé co pro Západní Afriku

Východní Afrika

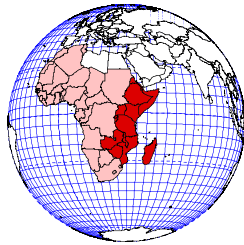

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- 7,6 mil př. (2004)
  - 1 % světa
  - 22,7 % Afriky

- v širším tradičním vymezení

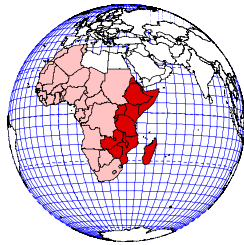
Východní Afrika

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

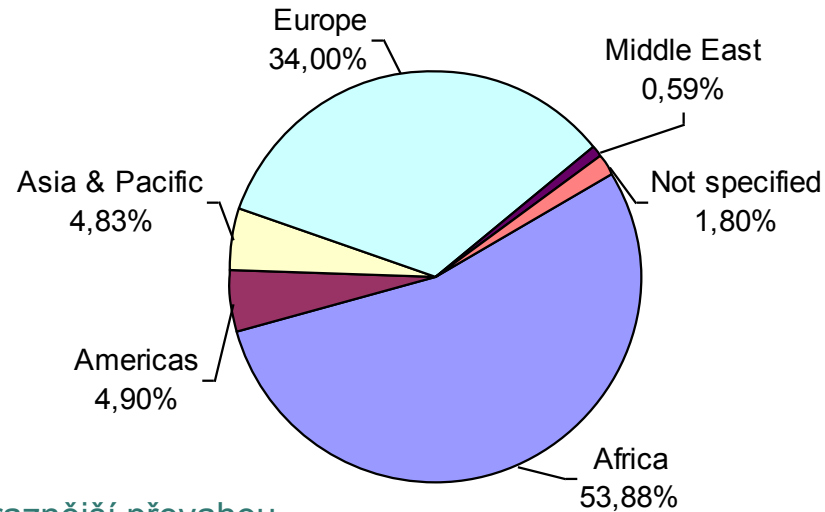
- Vývoj podílu 1990–2004

	1990	1995	2000	2002	2003	2004
% of the World	0,64	0,91	0,97	0,99	1,04	1,00
% of Africa	18,70	24,05	23,40	23,48	23,28	22,88

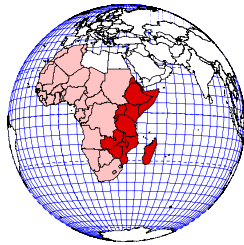

Východní Afrika

- Zdrojové oblasti
– 2004

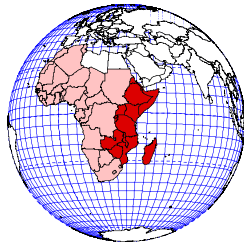
První region s výraznější převahou vlastního regionu, přesto Evropa stále dominuje.

Východní Afrika

- Cílové oblasti
  - 2004 (Burundi a Rwanda údaj k roku 2000)

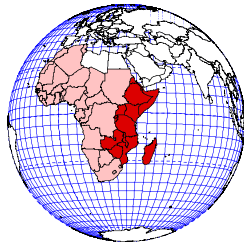
	návštěvnost (tis)	podíl (%)
Zimbabwe	1854	24,52
Kenya	1199	15,86
Mauritius	719	9,51
Tanzania	566	7,49
Zambia	515	6,81
Uganda	512	6,77
Malawi	471	6,23
Mozabique	470	6,22
Reunion	430	5,69
Madagascar	229	3,03
Ethiopia	210	2,78
Seychelles	121	1,60
Rwanda	104	1,38
Eritrea	87	1,15
Burundi	29	0,38
Djibuti	26	0,34
Comoros	18	0,24

Východní Afrika— typologie CR

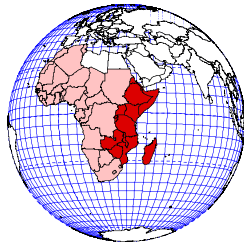
- přírodně poznávací
  - safari (vázána převážně na savanovité biotopy)
    - Tsavo v Keni, Serengeti v Tanzánii
  - horské národní parky vázány na riftovou zónu a vysokou Afriku všeobecně
    - Virunga a Ruwensori v Ugandě, Mount Kenya v Keni
  - vodopády
    - horní tok Nilu, Viktoriiny na Zambezi
  - významné biologické hodnoty
    - Madagascar

Východní Afrika— typologie CR

- kulturně poznávací
  - staré Zimbabwe
- pobytová rekreace při pobřeží v podmínkách tropického klimatu
  - okolí Mombasy v Keni a Dar-es-Salámu v Tanzánii
  - ostrovy – Seychely, Mauricius, Réunion

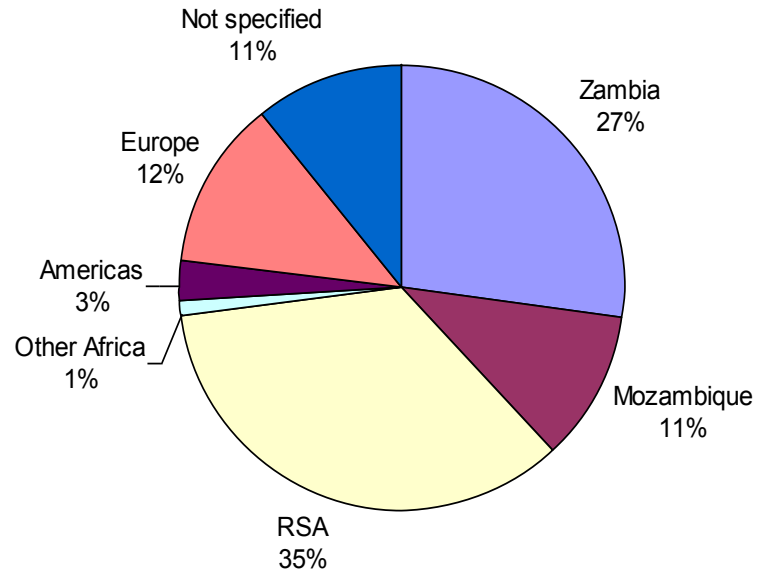

Východní Afrika

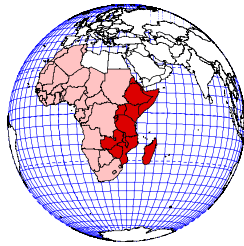

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Podíly na příjezdech
– Zimbabwe (1996)

Zdroj: Yearbook of tourism statistics, 1998 Edition

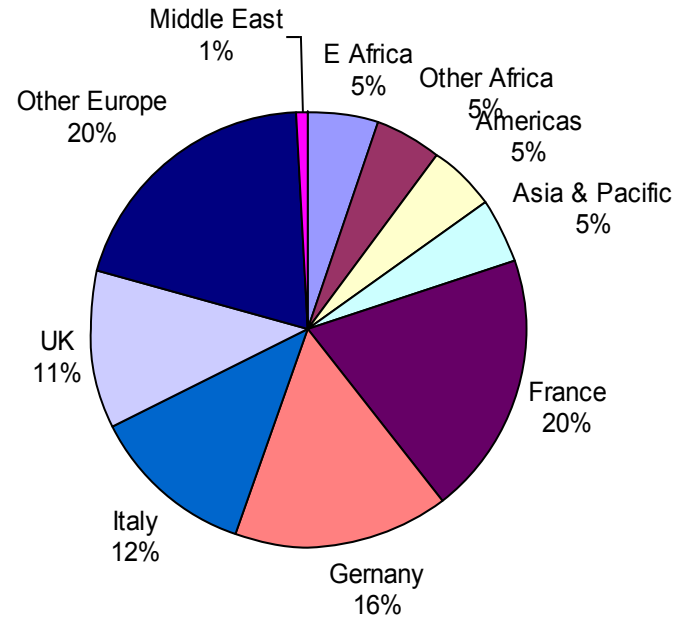

Východní Afrika

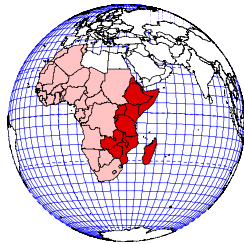

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Podíly na příjezdech
– Seychely (1996)

Zdroj: Yearbook of tourism statistics, 1998 Edition

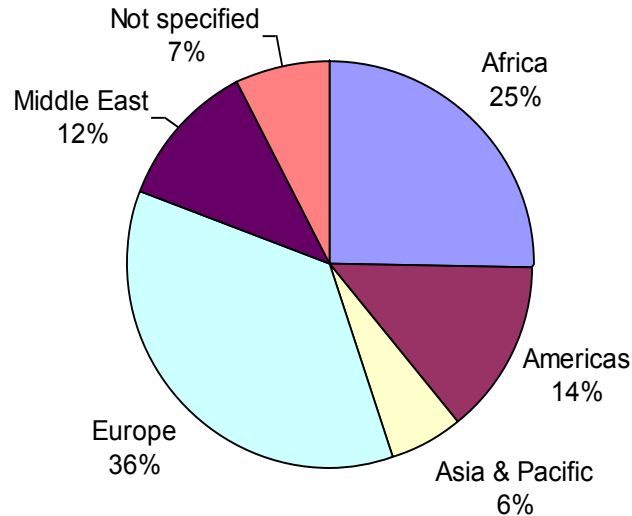

Východní Afrika

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Podíly na příjezdech
– Etiopie (1996)

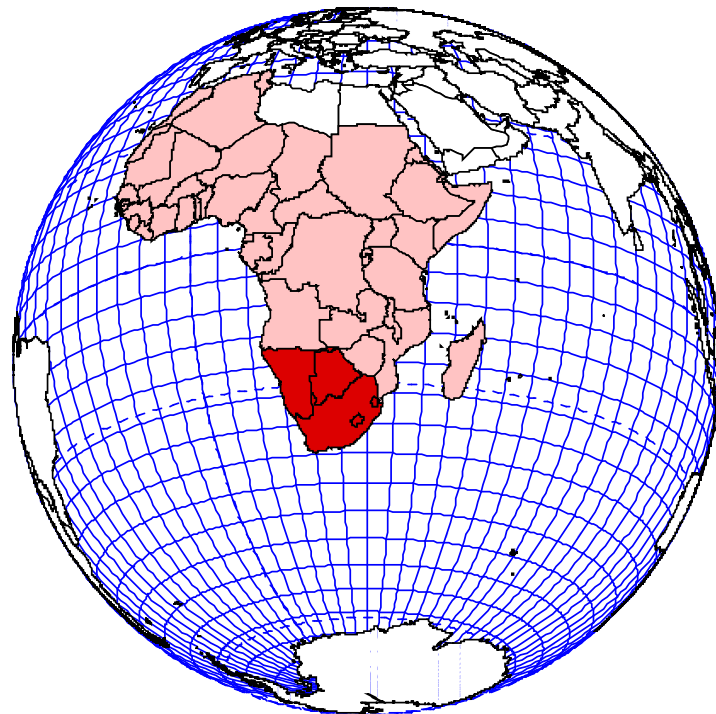

Jižní Afrika

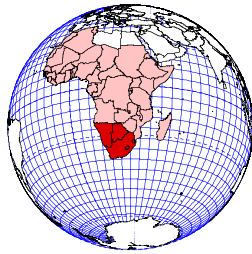

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- 9,2 mil př. (2004)
  - 1,2 % světa
  - 27,5 % Afriky

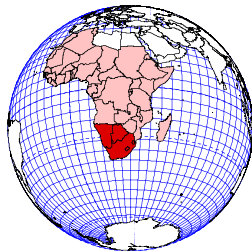
- ve velmi úzkém vymezení

Jižní Afrika

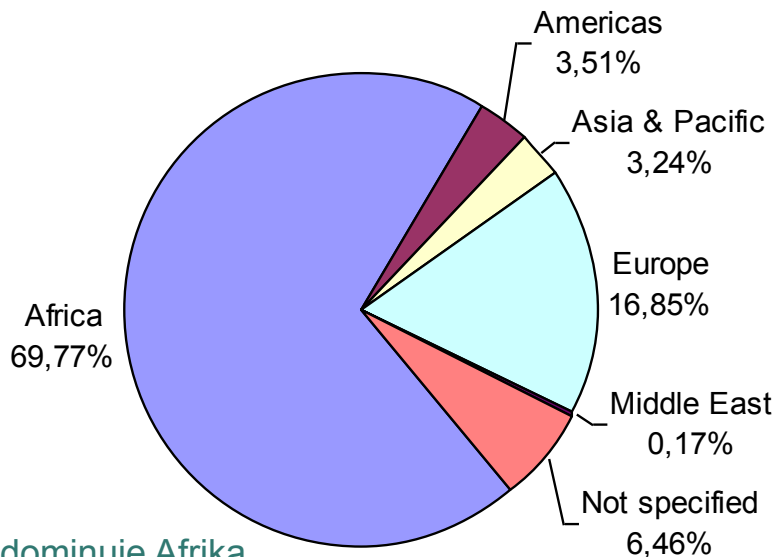
- Vývoj podílu 1990–2004

	1990	1995	2000	2002	2003	2004
% of the World	0,50	1,09	1,21	1,26	1,30	1,21
% of Africa	14,49	28,75	29,20	29,85	29,16	27,71

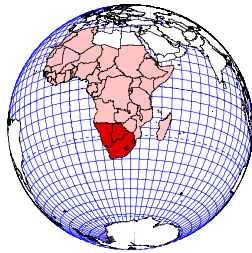

Jižní Afrika

- Zdrojové oblasti
– 2004

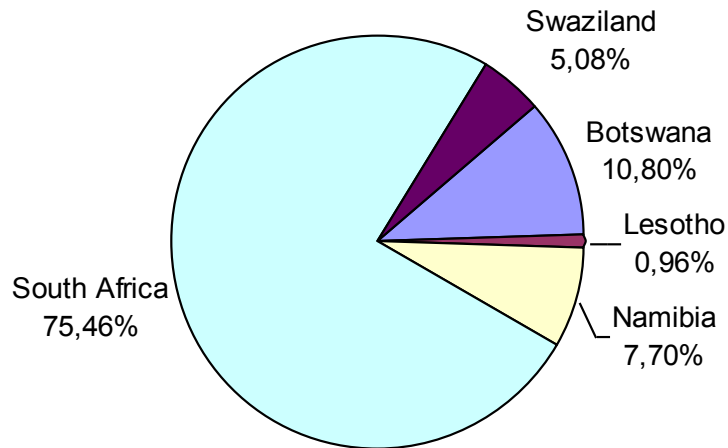

Příjezdům výrazně dominuje Afrika. Projevuje se v tom všeobecná přitažlivá síla hospodářského jádra – JAR.

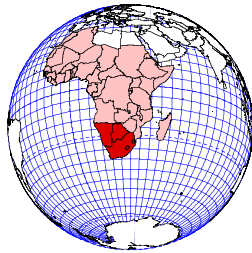

Jižní Afrika

- Podíly na příjezdech
– 2004

Jižní Afrika– typologie CR

- přírodně poznávací
  - národní parky (savany, stolové hory)
- kulturně poznávací
  - domorodé obyvatelstvo
- pobytová rekreace při pobřeží v podmínkách suchého tropického až subtropického klimatu
  - u Indického oceánu mezi Durbanem a Kapským Městem

Cestovní ruch

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Nevýhoda pro CR – značná vzdálenost od hospodářsky nejvyspělejších států = zdrojových zemí
- Intenzita CR se zvyšuje díky rychlé letecké dopravě
- Dobré přírodní předpoklady – subtropické klima na pevnině a přímořské tropické klima na ostrovech, teplá moře, jedinečná flóra a fauna
- Sezóna: Austrálie – v době naší zimy

Hlavní oblasti CR

- Nový Jižní Wales a jih Velkého předělového pohoří
  - Sydney – nejstarší australské město, budova opery
  - Canberra – plánovitě vybudované hlavní město (parlament)
  - Newcastle – v okolí přímořské lázně
  - Australské Alpy (Mt. Kosciusko 2228 m), lyžování
- Victoria
  - Melbourne moderní i koloniální architektura, letiště, Melbournské akvárium, Chaty kapitána Cooka

Hlavní oblasti CR

- QUEENSLAND
  - Brisbane – v okolí přímořské lázně, surfing, potápění, Velká útesová bariéra, žraloci
- NP ve vnitrozemí – Ayers Rock (Uluru)
- Alice Springs – vnitrozemské středisko
- Oblasti dřívější i současné těžby zlata a dalších nerostů
- Původní obyvatelstvo Australci = Aboridžinci (anglicky aboriginals)
- Adelaide, Perth
- Tasmánie
  - Ostrov, hory, jeskyně, Národní parky

NOVÝ ZÉLAND

NOVÝ ZÉLAND

Cestovní ruch

- Hlavní rysy podobné jako v Austrálii
- Pestřejší nabídka přírodních pozoruhodností
- Sopky, horké prameny, gejzíry, příkré horské štíty, ledovce, jezera, fjordy, zvláštní květena a zvířena (kiwi)
- Folklór Maorů
- **Severní Ostrov**
  - Činné sopky, gejzíry
  - NP Tongariro

Cestovní ruch

- Jižní ostrov
  - Zaledněné Jižní Alpy
  - NP Mount Cook (Tasmanův ledovec), Fiordland
  - Horská zimní střediska
- Nový Zéland se skládá sice jen ze dvou ostrovů, v Pánu Prstenů se sem ale vešla celá Středozeem. Tohle je třeba Mordor.

Oceánie

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Pásma ostrovů v Tichém oceánu – vulkanické, kontinentální, korálové
- Největší – Nová Guinea (2. největší ostrov světa po Grónsku)
- Melanésie, Mikronésie, Polynésie
- Nezávislé státy, 1 stát USA (Havajské ostrovy), kolonie a závislá území

Oceánie

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Předpoklady CR – většinou vynikající**
  - Teplé moře
  - Krásné pláže
  - Příjemné teplé klima
  - Exotika „posledních rájů na Zemi“
  - Folklór původního obyvatelstva
- **Hlavní překážka rozvoje CR**
  - Velká dopravní odlehlost

Hlavní oblasti CR

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Francouzská Polynésie – vulkanické ostrovy, dobrá úroveň služeb, přívětivé místní obyvatelstvo, Tahiti (Papeete), Bora – Bora,...
- Fidži – ostrov Viti Levu, luxusní přímořská střediska
- Americká Samoa – hory, tropické lesy, hlavně občané USA, dnes nezávislý stát
- Další oblasti: Papua – Nová Guinea, Nová Kaledonie, ..., velký potenciál pro CR, chybí odpovídající MTZ

Použitá literatura

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- HAMARNEH, I., 2012. Geografie turismu - mimoevropská teritoria. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4430-8.
- HRALA, V., 2013. Geografie cestovního ruchu. Praha: Idea servis. ISBN 978-80-859-7079-1.
- Worldatlas
  - <https://www.worldatlas.com/webimage/countrys/au.htm>
- *Tourism Highlights*. 2005 Edition.
  - www.unwto.org
- *Tourism Marked Trends*. 2005 Edition, Annexes. WTO, Madrid.
- *UNWTO World Tourism Barometer*. Excerpt. 2006, No. 2.
  - www.unwto.org
- *Yearbook of tourism statistics*. 1998 Edition. WTO, Madrid.
  - www.unwto.org

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Děkuji za pozornost
